

Rabbi Nochum Rosenberg

115 Clymer St. Suite # 6-E
Brooklyn, N.Y. 11211-6770
Tel: 718-384-3674 Fax: 718-963-1110
Beeper # 917-234-1110

נחום ראזענבערג

רב המקואות
ובעמח"ם אש יצאה מחשבון
פה ברוקלין ניו יארק יצ"ו

בס"ד

יום ג' לסדר האזינו השמים תשס"ב לפ"ק

לכבוד כ"ק אדמו"ר שליט"א וויזניץ - מאנסי

• נקראתי ביום א' פ' עקב תשס"ב ע"י רב אחד מארצה"ב שיש לו קהלה בארץ ישראל, וגם מקוה לנשים, שמשתמשים בה כארבע מאות נשים בכל חודש, לבדוק המקוה שלו, כי אמר שזה כבר עשר שנה שלא היה שם רב היודע ומכיר מקוה, ונסעתי אתו ביחד לארץ ישראל.

הדבר הראשון כשאני בודק מקוה, הנני שואל, איך היתה בניית המקוה? ואיך התחזוקת המקוה? שברוב המקואות, הבעיה אינו השיעור מקוה, או הזחילה, רק הבנייה והתחזיקה.

הבונה המקוה אמר לי, שכשבנה את המקוה שפך את המקוה, על נייר זפת כדי שיהיה וואדער-פרופ, אמרתי לו, שיש תשובה בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה סי' פ"ה) שכששופכים על נייר זפת ואינו מחובר לקרקע, יש להמקוה דין כאמבטי גדולה וככלי בתלוש.

כשמעו מה שאמרתי, אז קרא הרב לכמה רבנים בארץ ישראל, אחד מהם הוא הרה"ג ר' מאיר בראנסדארפער שליט"א, והשני היה הרה"ג ר' נסים קרליץ שליט"א, (כי הוא רצה רב שמיקל ביותר מר' מאיר בראנסדארפער שליט"א), וכולם פה אחד אמרו לו, שצריך תיכף ומיד מבלי לאחר, לבנות מקוה חדשה. והשאלה היתה מה עם הטבילות שעברו, אז אמרו לו, שעל טבילות שעברו לא יפרסמו ולא להוציא לעז, וגם לא להגיד להם שצריכים לטבול שנית, אבל היות שנתוודע לנו עכשיו צריכים לבנות מקוה חדשה תיכף ומיד.

שאלנו אותו, הלא לבנות מקוה לוקח לפחות שני או שלש שבועות, ובארץ ישראל אינו יורד גשם, ובכן אנו מוכרחים לעשות ההכשר ע"י קינצט-אייז, ומה יהיה עם השני או שלש שבועות אלו, האם לחייב אותם לנסוע לעיר אחרת במקוה, פסקו ואמרו שאינו צריך, כי עי"ז יוציא לעז על כל הטבילות שהיה כל השנים.

הייתי שם שלש שבועות, עד שבניתתי והכשרתי את המקוה ב"ה על ידי קינצט-אייז, ובפרשת נח תשס"ג אני חוזר לשם להכשירו במי גשמים בעז"ה.

• גם במקוה בקערעסטין אוקראינה לפני כמה שנים, הרב הבונה הגר בלאנדאן, לא היה שם בשעת הבנייה, ובתשעה באב בשעה שבע בבוקר עברתי באקראי בעיר הזאת, ומצאתי את המקוה שגם נשפך על נייר זפת, וקראתי אז להרב הבונה, ושאל מהרה"ג ר' חנוך העניך פאדווה זצ"ל

בעמח"ס חשב האפד, וגם קרא לעוד כמה רבנים ברחבי תבל, וכולם אמרו שצריכים לסתור המקוה ולבנותה מחדש.

הרב הבונה, שהוא ת"ח מופלג במקואות, רצה לעשות נקב בכל הבורות בהמקוה, בכדי לבטלו מתורת כלי, ולסותמו, אך יצאתי נגדו, שזה נגד רעק"א יו"ד בתשו' סי' ל"ט (הובא בפ"ת סי' ר"א ס"ק י"ב), והנוב"י תנינא סי' קמ"ב (הובא בפ"ת סק"ז), שפסקו שכיון שהיה שם כלי עליו אינו מועיל אח"כ הסתימה, והרבנים ברחבי תבל הסכימו לי, והוצרך לסתור המקוה ולבנותה מחדש.

• וכן אירע לי פעם במקוה שבניתי בארץ הודו, ושם החק שצריכים לשפוך על פלעסטיק, והגרש"ז אויערבאך זצ"ל, אמר לי לעשות נקבים בהפלעסטיק בכמה מקומות, ולשפוך על הקרקע דוקא.

• והיות שבלילות בארץ ישראל לא היה לי עם מי לדבר, כי הייתי בקהלה שאינני מכיר מישהוא, היה לי זמן לחשוב, ונזכרתי כשבניתי המעיין במקוה בית ישראל במאנסי, היה מדובר לבנות שם עוד שני מקואות, והביאו את האיש שבנה המקואות הקיימים, ונתוכחתי לדעת שגם הוא בנה על זה האופן שהפסיק המקוה מהקרקע ע"י נייר זפת.

כשדברתי עם האיש שבנה המקואות הקיימים, ושמעתי הסיפור שלו, אמרתי להרב ר' ישראל האגער שליט"א אב"ד וויזניץ, וגם להדיינים שהיו שם לראות העשיית המעיין, שישמעו היטב מה שהאיש הזה מדבר, כי לא רציתי שאני יהי מי שהופך את העיר, ובכן יש עדיין כמה דיינים שבוודאי יזכרו מה שאמר, וגם אם האיש הזה עדיין חי, בוודאי הוא לא ישקר, כי הוא הסביר לנו למה הוא עשה את זה, כדי שלא יהי זחילה, והי' שבע רצון מאוד עם הדרך החדש שעשה, דהיינו לשפוך על נייר זפת, כדי שלא יהי חשש זחילה לעולם.

גם ספרתי כל זה להרה"צ ר' משה ניישלאס זצ"ל, והראיתי לו התשובה בשו"ת מנחת יצחק, ונבהל ונשתומם על המראה ועל הנעשה. ואמר לי, היות שרוצים עכשיו להוסיף שני מקואות חדשים במקות בית ישראל (זה לא המקוה הגדולה שנבנתה במאנסי ע"י ר' יוסף הערשקאוויטש נ"י בוויאלא), ואז יראה שיבנו עם קבועה לקרקע עולם, או לפחות בקרקע, וגם אחר כך יסתור ויבנו מחדש שני המקואות הקיימים.

• עבר זמן הרבה, ונשתנה העתים והזמנים, הרה"ג ר' משה ניישלאס זצ"ל הלך לעולמו, ואני שכחתי מכל הענין, כי וישכחהו כתיב, רציתי לשכוח כי היה משא כבוד ממה שאני יכול לסחוב, ורק עכשיו שראיתי מעשה נזכרתי ואני צריך להודיע לאדמו"ר שליט"א מה שקרא אז, ואחריות מוטל על אדמו"ר שליט"א לסדר הדבר כפי ההלכה.

והיות שהודעתי הדבר לאדמו"ר שליט"א, אין האחריות מוטל עלי עוד.

והיות שכבר בנו מקוה חדשה במאנסי (ע"י ר' יוסף הערשקאוויטש נ"י בוויאלא), וכעת אין לאדמו"ר שליט"א עוד תכנית להוסיף שני מקואות מפני שכבר יש מקואות מספיק, עכ"ז אולי

צריכים לבנות עוד שני מקואות כהלכה, שלא יתעכבו הטובלות, ואח"כ לסתור המקוואות הקיימים ולבנות מחדש.

ואם היות שידעתי שאפשר לסמוך על קולות ולשאול למורי הוראה שאינם מובהקים כ"כ בעניני מקואות, והם יתירו, וכשיתירו יהיה רק הדבר בדיעבד ולא לכתחילה, ואינו כדאי ליתן לאברכים חסידים, המדקדקים בקלה כבחמורה, מקוה שכשירה רק בדיעבד.

• תדע נאמנה, כי המכתב הזה כתבתי ואין אף אחד שידע מזה, ולא אמרתי לשום אדם מהסיפור, וזה רק ביני ובינך ובין הקב"ה, כדי שלא יבוא להוצאת לעז ח"ו, וגם שלא יבוא לידי איבה, ואז בודאי לא יתקן הדבר, אך אני מבקש מאדמו"ר שליט"א לסדר את הענין בכי טוב ובכי הקדם.

• היות שאדמו"ר שליט"א בונה עכשיו עוד מקואות בעיר גיבערס בסאוט-פאלסבערג יצ"ו, רציתי לעורר שצריכים לקח רב מומחה שהוא מבין בהלכות מקואות וגם הפרקטיקה, שלא יהי צועק על לשעבר, ויצריכו לסמוך על התירים.

ומה שאמרו חז"ל רוב נמצאים אצל שחיטה בקיאים הם, אצל מקואות החזקה הזה אינו, כי מצאתי רוב הנמצאים אצל מקואות, שלא ידעו בכלל הלכות מקואות, ועיין בזה בתשוי דברי יואל שכבר מעורר על זה, שהיום החזקה שרוב הנמצאים את מקואות בקיאים הם, אינו חזקה, ואמר באחד משיחת חולין שלו, שכבר בטלו כל החזקות של חז"ל, חוץ מחזקה שאין אדם פורע בתוך זמנו (עיי חיי חת"ס על ש"ס מסי ב"ב פי חזקת הבתים שכבר כתב מזה).

הכותב וחותם למען טהרתן של ישראל

נחום ראזענבערג